

MINDSZENTI LAP

Megjelen
minden vasárnap.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS IRODALMI HETILAP.

Kéziratok
nem adatnak vissza

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . 4 korona | Negyed évre . . . 1 korona
Fél évre 2 korona | Egyes példány ára 8 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
OLOSZKAI HORVÁTH ANTAL

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt árszabás szerint közöl.
Nyilttér garmond soronként 60 fillér.

Árpád vezér emléke.

Azt mondja egy tudós axióma: boldog az a nép, amelynek évkönyvei unalmasok. Vagyis az a nemzet, amelynek története nincsen. Amelynek életében nincsenek följegyzésre méltó események. Mert ha ezek nincsenek benne, akkor bizonyára kiváló nagy dolgok sem történtek vele ugyan, de egyúttal hiányoznak életéből a nagy csapások, izgalmas küzdelmek, véres vereségek, nemzeti szenvedések.

Nem tudni: van-e ilyen nemzet? Az ugynevezett hullámvonalas történelmi elmélet a fölkerék, lekerék minden nemzetet elér, akár csak a családokat. Vannak dicső idők, vannak szomorú idők. Borura derü s a napfényre sötétség. Szomorú évtizedeket vig esztendőök váltanak fel a nemzeteknél.

A magyar nemzet történetében nagyon sok a szomorú balsorral teljes idő. Ezeréves életünk ezeréves küzdelem sok ellenségeinkkel s olykor önmagunkkal is. A mi évkönyveink ugyancsak nem unalmasok. Betűi olykor tündöklő arannyal, de gyakrabban vérrel és könnyel vannak írva. A vezérek korától mennyi vész és viharfelhő idáig! Mennyi küzdelem a nemzeti létért. Mily iszonyatos megpróbáltatások. S a magyarság történetének egy részét alig ismerjük. A csapásokat, amelyek a nemzetet az őshazától elűzték. Mikor egy

egész nemzet vándorbotot fog a kezébe s új hazát megy keresni. Mennyi küzdelem érhet az ősokelet vándorútjukon, míg végre az immár ezer évet mult honba értek.

Julián szerzetes még meg találta az őshaza magyarjait. De azután eltűntek. Rájuk is illik a spanyol armadáról való mondás: Deus aflagit ed dissipati sunt. Szétszórattak és szerteszórattak. Szétszórattak, mint a szél idején szemei annak a vándorhomoknak, amely az őshaza sikságait befödte.

De itt az új hazában megmaradt és megállott a nemzet, mert vezérei az elhagyott otthonból nemcsak hadi erényekkel, de államalkotó és államfentartó népet vezettek az ígért földjére. Az előzőleg jött ázsiai rokonoknak, hunoknak, avaroknak állama pár évszázad után felbomlott. Az akkori Európa azt hitte, hogy a magyarokra is ez a sors vár. A római hadvezér, amikor arról volt szó, hogy a magyarok ellen pusztító hadjárat vezetessék, ezt fölöslegesnek vélte, mert — ugymond — maguktól is elfognak pusztulni, amint elpusztultak rokon elődeik.

Hogy ez a jóslás nem vált be, az a honalkotó vezér érdeme, Árpád fejedelemé, aki a szeri sikon, a nemzet vezérével együtt megalkotta a magyar államot s megvetette a magyar alkotmány sarkalatos alapjait. Mert tény, hogy a mai magyar haza földjén, „ahol a leghatal-

masabb népek uralma is ideig-óráig tartó volt, csak a magyar népnek sikerült állandóan megvetnie hatalma alapját.“

Erre emlékeztet a szeri pusztaszeri síkságon álló emlék. Az új szövevény, amely a nemzet jövő sorsát bevilágítja, ott gyulad lángra azon a helyen, ahol egykor, harcosok tábora között a hét vezér a magyarok jövőjéről tanácsot tartott.

Elborongva áll meg e helyen a kései utas. Ezer év küzdelmei, szenvedései és bajai után is állunk, hálával és kegyelettel emlékezvén meg rólad, nagy Honalkotó. Az őszeleji hónap szelid napján a magyar Alföld magyar népe elzarándokol történelmünk ezen nevezetes helyére, hogy az ismeretlen sírban nyugvó nagy ősnak lábai elé helyezze tiszteletének és hódolatának koszoruját. És hogy érezze összetartozandóságát a multnak és a jelennek. Hogy mutassa, hogy van hely, ahol együtt dobban a magyar szív s egy érzelmű árad a lelkek ezreiből. Ez a mi nemzeti bucsujárhelyünk. Ez a pusztai sík az, ahol az érzések tisztaságában egyesülünk. Volt-e valaha nagyobb szükségünk az összetartásra, mint manap, amidőn minden ördög összeesküdött ellenünk? Talán sohasem ennyire. Együttérző magyar voltunkról kell tanúságot tennünk, a szeri síkon is, amidőn szívünket és lelkünket visszük el a honalkotó Árpád fejedelem szobra elé.

A Mindszenti Takarékpénztár ajánlja ügyfeleinek és a n. é. közönségnek

■ mérsékelt kamatláb mellett nyújtott váltó-, kötvény-, ■

jelzálog- és hosszú lejáratu törlesztéses kölcsöneit

Betáblázásoknál adós semmiféle bélyegilletéket vagy más költséget nem fizet. ■ az igazgatóság. ■

TÁRCA.

Hajótöröttek.

Írta: Jean Reibrach.

A Jalus Péter halálának az okát nem merém határozottan állítani, de nyilván összefüggésben áll azzal a buskomorsággal melyet tapasztaltunk nála, azzal az idegeskedéssel, melyet a nők iránt mindig tanusított ama hajótörési kalandja óta, melyen mintegy tíz évvel ezelőtt átesett.

A hajó, mely a sűrű ködben az ádeni partokon eltévedt, egy sziklához csapódott. Jalust elkábította a csapás a kabinjában, megfeledkeztek róla, lekészt az utolsó mentő-csónakról is mely a hullámokon hánykolódva sietett tova.

Egy hajóroncsba kapaszkodott tehát s ennek a segítségével egy közeli kis szigetre menekült, hol is legott női segélykiáltások ütötték meg a füleit. A másik pillanatba magából kikelt arccal, víztől csurogva, egy fiatal nőt pillantott meg a

part egyik mélyedésében, ki éppugy hajótörött volt, mint ő s kit a tenger ott vetett ki.

Az első szók után, melyeket a balesetről, a helyzetről, a nyomorról, melybe jutottak, egymással váltottak, Péter figyelmesen megnézte a társát.

Kissé gyöngélkedve szállott hajóra Port-Saidban, ki sem jött a kabinjából, s következőkép nem is ismert senkit az utasok közül.

Egy nőt látott maga előtt, kinek szépsége diadalmaskodott a legnagyobb rendtelenséggel, melybe csak juthat az ember. Arcvonásai csodásan tiszták voltak, a rémületnek némi maradványa, a menkülés lázas örömeivel egyetemben ragyogóvá tették pompás szemeit; a szája, melyet ideges nevetés felnyitott egy pillanatra, gyöngyökkel telt doboznak látszott.

Atázott ruhája egészen oda tapadt szoborszerű pompás természetére. Magatartása, finom kezei, értékes gyűrűi, melyek ujjain ragyogtak, a gyöngyök a füleiben, nagyvilági gazdag nőt árultak el. Péter, nehogy vadembernek tartsák, bemutatta magát, s magyarázgatni kezdte, miért nem volt

szerencsése találkozni a bájos ismeretlennel a hajón.

— Én magam sem jöttem ki az egész uton a kabinomból, mondta a nő.

— Értem, mondta Péter, kit önkénytelenül elragadott a bámulat. A nagysád szépsége könnyen kíváncsiságot kelthetett volna.

A nő nyugtalanodni kezdett s félénken kérdezte:

— Mit akar azzal mondani?

— Bocsánat, mentegőzött Péter. Önkénytelen hódolattal adóztam nagysádnak. De legyen teljesen meggyőződve legmélyebb tiszteletemről.

Még mindig bizalmatlan tekintettel, mind a mellett felderülve, nagyon gyorsan kezdett beszélni a nő.

— Nem. Ha ritkán jöttem ki, azért tettem, mert . . . Dehát ön sem látta a fedélzeten? . . .

Ujabb habozás és aztán neki bátorodott.

— Volt az utasok között egy híres, bosszantóan híres nő, kit megneveztek előttem . . . Talán ismeri őt? . . . Saint-Angetné . . .

— Hallottam őt említeni, mondta Péter.

— Ugy hogy, folytatta a fiatal nő, a köze-

Ujdonságok.

— **Árpád-ünnepély a szeri sikon.** A szegedi Árpád-egyesület, mely minden évben kegyelettel szokta megülni a nagy honalapító emlékét, ma tartja meg Árpád-ünnepélyét a pusztaszeri szoborműnél. Bucsujáró temploma volt mindenkor a magyarnak e vérrel áztatott szent hely. Figyelmeztető arra, hogy összetartsunk a hazaszeretben s az őseink által annyi küzdelem és véráldozat árán föntartott hazánkat, ha kell, még tetemesebb küzdelemmel és áldozattal megtartsuk a magyarság kezében, mint független és virágzó magyar nemzeti államot.

Zarándokokként gyűlünk ez ünnepnapon össze a szomszédos szeri sikon és szent fogadást teszünk, hogy az őseink örökségét sértetlenül adjuk át mindenkor utódainknak.

Együtt munkálkodunk mindannyian a fölünk telhető buzgalommal. Ki eszével, ki két kezével, mert tudjuk jól, hogy a haza is akként derül fényre, amint polgárai munkájuk által erősödnek, vagyonosodnak és a hazaszeretet ápolásában kitartanak.

Vonuljunk ki mi is a puskaövésnyi távolságból minél számosabban e szép és kegyeletos ünnepélyre s tegyük népessé, fényessé ez ünnepnapot.

A program következőkben van megállapítva: Dél előtt 9 órakor tábori szentmise és beszéd lesz, a beszédet Várhelyi József plébános mondja. Mise közben Zsák Lajos tanító ősrégi magyar egyházi éneket énekel. Mise után a Himnuszszal kezdődik az ünnepség. Szalay Károly „Pusztaszeren“ című költeményét Hajnal István szavalja. Baky József orsz. képviselő ünnepi beszédet mond, Miskolci Kovács Gyula „Árpád siri álma“ című költeményét Kiss Ernő szavalja. Becsey Károly dr. az egyesület elnöke koszorút helyez az Árpád-szoborra. Lampérth Géza alkalmi költeményét Gruber András szavalja, aztán a Szózatot éneklék. Délután 3 órakor népiünnep lesz.

— **Községi közgyűlés.** A két hónapi ülészünet után e hó 2-án tartotta községünk képviselőtestülete szeptember havi rendes közgyűlését, igen élénk érdeklődés mellett. Megszoktuk már, hogy a mi közgyűlésünk levegője nagyon változékony. Az objektív, nyugodt tárgyalást hirtelen erős felindulások, sziporkázó vélemény-nyilvánítások váltják föl. Olyan ez, mint mikor a jótékony csendes esőt romboló fürgeteg követi, villámcsapással fűszerezve. Nem sokat ér ilyenkor az elnöklő bíró csengetyűje és rendreutasítása. A nagyhangú beszédbőség nemritkán személyeskedésbe is átcsap s megtörtént, hogy egyik tekintélyes községatyá, akit dorgatóriuma közben rendőrkapitányunk „hazudik!“ szóval rótt meg, ugy felelt, hogy: „Fogja be a zatyuláját!“ Kapitányunk sem azért kapitány és rendőr (?), hogy erélyesen vissza ne vágja: „Fogja be a zatyuláját maga!“ — Tréfának elég jó dolog az ilyesmi, mert derűt fakaszt a komoly hallgatóság ajkaira, de szerintünk mégsem jó hatással van a tárgyalás menetére. A község ügyeit nyugodtan, békében is ellehetne intézni, ha a község atyái megmaradnak a tulajdonképpeni tárgy mellett. Bő alkalom kínálkozik itt arra, hogy ki-ki megmondja a saját jól felfogott véleményét s azok közül a legjobbakat kiválasztva, segítsék elő a helyes határozatok meghozását. Persze egyéb — bizony elég súlyos, és gyors orvoslást igénylő — társadalmi bajaink is vannak, még pedig elég tekintélyes számban, amik — fájdalom — gyakran megnyilvánulnak, vagy legalább is fölfölbukkannak a közügyek tárgyalása során. Ezeket a bajokat a hétköznapi életben egymásközt kellene tisztázni, hogy községi ügyek tárgyalásánál még a látszata se legyen meg a torzsalgó klikkek pártjának. Mi örülnénk legjobban, ha megtisztulna társadalmunk a rajta rágódó sok nyavalyától s községünk atyái áldásos békeességben, örömmel látnák egymást a tanács-teremben, hogy vállvetett buzgalommal és ügy-szeretettel támogassák tulajdonképpeni hivatásukat: a község érdekeinek megvédelmezését és céltudatos előbbrevívését. Adja Isten, hogy mielőbb így legyen!

A tárgysorozat egyébként a következő volt: A községháza és jegyzői lakhoz az ártézi víz fölösleges vizének bevezetése iránt intézkedett a közgyűlés, hogy újból meg fogja hirdetni ezen munkálatokat s a vállalati szerződés-

ben 1 évi jótállási időt is kiköti. — Farkas Ferenc közgyám újabb egyhavi szabadságidőt kapott, de oly föltétel el, ha ezen időn túl sem lenne képes elfoglalni hivatalát, tartozik betegségen mibenállását orvosi bizonyítvánnyal igazolni. — A község háza eszközölt átalakítások és javítások tárgyában felvett bizottsági jegyzőkönyvet visszaadják a végrehajtó-bizottságnak azon célból, hogy nyilatkozzék: vajjon a végzett pótmunkák miért váltak szükségessé? — Virág Józsefné Nagy Viktóriát nem ismerte el idevaló illetőségének. — A Wimmer Károly-féle alapítólevélnek kormányhatósági jóváhagyással való ellátását tudomásul vették. — A hűsvizsgálóról alkotott s jóváhagyott hűsvizsgálói szabályrendeletet szintén tudomásul vették és egyúttal elhatározták, hogy az kinyomatva, az érdekelteknek szétküldessék. — A gazdasági ismétlő iskola 1903—1907. évi számadásai kiadatnak a számvizsgáló-bizottságnak. — A község által eladott ujvilági porták és házak tárgyában megkötött adásvevési szerződéseket fölküldik a megyéhez, jóváhagyás végett. — Tóth Lajos községi tizedes tisztogatási átalányát 40 koronáról 100 koronára emelték föl. — A községi tizedesek és rendőrök nem kaptak bérjavítást. — A járdaépítéseket, kellő fedezet híján, jövő évre halasztották. — Békési Sándor kanász sem kap béremelést. — Korom Gáspár interpellációjára Veres Sándor bíró válaszképpen kijelenti, hogy Seres Lajos hentes borbéhozatal miatt azért kellett megbüntetni, mert ajánlatot csak húrra tett, borra nem. A képviselőtestület azonban úgy gondolkodott, hogy a húrra való ajánlat a borra is szól s így Seres Lajos visszakapja a büntetéspénzt. — Kenderázattó szükségességét a képviselőtestület is indokoltan tartja s annak létesítésébe szívesen belemegy, de előbb megkérdezi az egészségügyi bizottságot, hogy a kerekítő körül jónak vélné-e elhelyezni a kenderázattót.

— **Halálozás.** Szilágyi Ferenc tekintélyes mindszei gazdálkodó e hó 2-án éjjel hosszas betegeskedés után meghalt. Az elhunyt nagyon népszerű alakja volt községünk társadalmának. Nem kevesebb, mint 23 évig volt községi képviselő, azonkívül 6 évet esküdtbírói székben is töltött. Temetése tegnap délután ment végbe, a község lakosságának nagy részvéte mellett. Nyugodjék békében!

A mélyen sujtott család a következő gyászjelentést adta ki: Özv. Szilágyi Ferencné szül. Gémes Anna, úgyszintén gyermekei: Piroska, Anna, Eszter és Ferenc, valamint testvérei, unokái és az összes rokonság nevében a szív legmélyebb fájdalommal tudatják a forrón szeretett férj, illetve édesatyá, após, nagypapa és rokonnak: Szilágyi Ferenc takarékpénztári igazgatósági tag életének 70-ik és boldog házasságának 47-ik

ledéstől, az összekeveredéstől való félelem . . . Érti, ugy-e?

Erre megnevezte magát. Egy gazdag amerikai nő volt, Edwardné asszony, ki Indiába indult a férjéhez.

Hogyan menekültek a zavarból, hogyan maradt felszinen az elsüllyedt hajó a tenger apályánál úgy, hogy elláthatták magukat róla minden szükséges élelemmel, hogy bevárják menekülésüket, mely nem késhetett sokáig, mindez nem sok érdeklél bir.

Elég, hogy a tragikus kaland ez által legott mulatságossá és istenivé vált Péterre nézve. De éppen, mert a fiatal nő ebben a magányban a leggonoszabb vakmerőségektől retteghetett, Péter ugyanazt az udvariaságot tanúsította vele szemben, mintha valamely előkelő szalonban lettek volna. Sajátságos bájjal birt a helyzet és a rokonszév értelmetlen üres szó lenne, ha nem született volna meg nagyon hamar e két fiatal és szép teremtes közt, kiket a véletlen ilyen különösen egyesített ugyanazon szenvedésekre és ugyanazon reményekre!

— Bármilyen történék is, mondta Péter, s bármilyen elszakítással sujtson bennünket az élet, mi feledetlenek maradunk egymásra nézve.

Bizalmaskodások indultak meg. Megtudta a fiatal nőről, hogy éppen nem szereti a férjét, soha nem szerette. A szerelem állandó beszédtárgyuk lett, melyet Péter ezer meg ezer tekervényes módon újra meg újra felfrissített s mit a fiatal nő előbb félve, majd habozva egyre nagyobb zavarral aligatott úgy, hogy a szemeit

köd borította el vagy mély busongás fogta el, mi néha lopva, egész a könyekik fokozódott.

Péter nem gondolt többé a menekülésre. Mindig ott szeretett volna élni, e nő közelében, e paradicsommá vált szigeten. Igaz szerelemmel szerette őt, melyet sem a lanya lég áradása, sem a zavargó éjszakák nem voltak képesek hatalmas szenvedélyé szítani.

Szerette őt a szívével és a saját kifejezése szerint, valóban őt magát szerette. És mi sem sietette őket. Nem kényszerítette semmi őket, mint a társadalomban gyakran megcsik, hogy megragadják a ritka alkalmakat.

Előttük volt a tér és az idő, a szabad enyhe ég alatt; sőt ha kétségen kívül nem sokára haza jutnak a szülőföldjükre, az egész élet az övék, mert ha szeretünk, bizonyosak vagyunk benne, hogy szeretni fogjuk egymást mindig.

Bizonyos tekintetben mátkasági idil volt ez, melyben a fák árnyai alatt vagy esténként a tenger ezer meg ezer hangjától visszhangzó parton megismerték a szerelem isteni kezdetét, a kimondhatatlan boldogságot, melynek egyedül a költők nyelve meg a zene képes némileg kifejezést adni.

Ezen a ponton voltak, mikor egy reggel egy hajó tört át a szemhatáron. Az örömkialtásokra, melyeket Péter hallott, a fiatal nő ellenkezően elsápadt. Két kezét a szívére szoritva, sóhajok közt mondta:

— Oh, ez az álom! Ez az álom, mely véget ér!

— Miért? csodálkozott Péter. Miután mi sem választ el bennünket?

Nem! mondta a nő magát összeszedve. Semmi, csak a halál!

A hajó eközben észrevette a Péter jeladásait s a kis sziget felé tartott. Egy csónak vált el tőle.

— Márta! Márta! kiáltotta Péter.

Azt hitte, hogy a civilizáció hatása alatt a fiatal nő mielőtt megjelenne a férfiak szemei előtt, kissé rendbe akarja hozni az öltözetét. De egyszerre csak valami történt. A csónak hangtávolba ért, Péter kivethette a matrózok mozdulatait. Hirtelen felálltak a csónakban s előre nyújtott nyakkal bámultak egy pontra. Az egyikük oda is mutatott s aztán evezőt ragadva, egész erővel arra tartottak.

— Márta! Márta! kiáltozott Péter.

A hangja elfuladt. Összeborzadt. Valami ostoba, érthetetlen, lehetetlen szerencsétlenségnek kellett történni. A csónakot követve kétségbeesetten futott a sziklákon. És hirtelen meglátta. Látott a hullámok által hömpölygve valami bizonytalan tárgyat, egy emberi, egy női testet, utovégre az ő imádoztját. Ő maga is a tengerbe ugrott . . .

Mikor magához tért, az utját folytató hajón látta magát. Kétségbeesetten kiáltozni kezdett, Edwardné hirt.

Nem birtuk megtalálni a holttestet, mondta neki a hajóshadnagy. Különbben is nekünk csak két utas eltűnését jelezték: az öné . . .

— És Edvárd asszonyét, mondta Péter.

— Nem, felelt a hadnagy, a nő Saint-Angel asszony volt.

évben folyó hó 2-án éjjel 11 órakor hosszas szenvedés és a halotti szentségek ájtatos felvétele után bekövetkezett gyászos elhunytát. A megboldogult hült teteme folyó hó 4-én délután 4 órakor fog a róm. kath. vallás szertartása szerint helybeli sírkertben örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szentmise-áldozat pedig e hó 6-án reggel 6 órakor fog az Egek Urának bemutatni. Mindszent, 1909. évi szeptember hó 3-án. Béke virasszon drága hamvai felett!

— **A tüzoltó-egylet választmányi ülése.** Önkéntes Tüzoltó-egyletünk, mely életrevalóságának annyiszor adta már tanujelét, a legutóbbi tüzesetnél előfordult incidens óta válság előtt áll. Mint köztudomású, ez alkalommal a főparancsnok intézkedéseivel szemben egyes működő tagoknak kifogása volt — mint hírt — talán egyesek vonakodtak is végrehajtani a főparancsnok intézkedéseit s midőn a tapasztalt rendtelenséggel szemben erélyt tanusítani akart, úgy a jelenvolt működő tagok, mint az egyetlen fizetett községi tüzoltó zugolódtak stb. Ezek persze csak kiszivárgott, ellenőrizhetetlen hírek. A valóságot bizonyára azok a jegyzőkönyvek tartalmazzák, melyeket az egyesületi elnök a tény állásáról felvett s melyeket a múlt vasárnap délután ülésezett választmány részletesen letárgyalt. Csak örülhetünk a közönség részéről, hogy a választmány a főparancsnok lemondását egyelőre nem fogadta el, hanem abbéli óhajának adott kifejezést, hogy jó lenne újból megkísérteni a békés megoldást, mert a rideg valóság mégis csak az, hogy a különben katonailag szervezett tüzoltó egyesület működő tagjai nagyobbabba tévedtek akkor, amikor följebbvalójuknak nem engedelmességek, mint a főparancsnok, aki talán túlszigoru volt. Különösen furcsának tetszhetik a működő tagok állásfoglalása a főparancsnokkal szemben, ha azt tekintjük, hogy a képzelt sérelem nem is rajtuk, hanem a községi tüzoltón — mint fizetett szolgán — esett, aki a védelem hevében szintén nem veheti annyira szívére az elhangzó szavakat, de sőt a szolgálati viszonyból kifolyólag azokat törvény szerint is tűrni tartozik. — Adja Isten, hogy a választmány törekvéseit siker koronázza s a béke, az általános béke a tüzoltó-egyesületben mielőbb legteljesebben helyreálljon.

— **Berekedt automobil.** E hó 2-án egy elegáns, nagy automobil akart átűfőlni községünkön, de a csapadékos időjárás támadt sárban minduntalan elakadt a nagy gépezet. A vesztegélés közben kitudódott, hogy a benne ülők egyike hirneves török főorvos, aki résztvett a fővárosi orvoskongresszuson s most hazatérőben van Konstantinápoly felé. Legott akadt is páciens, akit szívesen megvizsgált a messze idegenbe való főorvos. Végül úgy segítettek az autón, hogy a hátsó kerekeit vastag kötéllel csavarták körül, hogy a sárban megtudjon kapaszkodni. Az operálás sikerrel járt, mert a nagy gépezet vígan folytatta útját Törökország felé.

— **Károlyi Imre gróf kis fiának balesete.** Szentesről írják: Végzetes szerencsétlenség érte Károlyi Imre gróf hat éves kis fiát, Györgyöt, a család mágocsi birtokán. A kis gróf egy lovász kíséretében kilovagolt és e közben lova megbottlott, a kis gróf leesett a lóról, lába azonban fennakadt a kengyelben s a ló árkon-bokron vonszolta maga után a kis fiúcskát. Esméletlen állapotban szállították be a kastélyba, ahol az előhívott orvos megállapította, hogy György gróf agyarázkódást szenvedett. Érdekes, hogy mikor a kis gróf megtudta, hogy apját hazaakarják sürgönyözni, bátyját ágyához hívta és azt mondta neki:

— Ne sürgönyözzetek, egy Károlyi gróf se halt még meg abban, hogy a lóról leesett.

— **Új telefon-díjszabás.** A kereskedelemügyi minisztérium kibocsátotta a működéséről szóló jelentést. Ebben a jelentésben van egy törvényjavaslat, mely a távbeszélő díjak leszállításáról és a távbeszélés megfelelő rendezéséről

szól. Ennek értelmében tetemesen olcsóbb lenne a telefonbeszélgetések díja. Belföldi távolsági (interurban) forgalomban a tarifa az új tervezet szerint: I. zóna 25 kmtr 20 fillér, II. zóna 26—50 kmtr 30 fillér, III. zóna 51—100 kmtr 50 fillér, IV. zóna 101—200 kmtr 1 korona, 200 kilométeren felül V. zóna 2 korona. Tehát ha az új díjszabás életbe lép, akkor 3 perces időtartamra Budapesttel egy koronáért beszélhetünk, ami még szintén elég drága, de a mai árnál mindenesetre tűrhetőbb. A távolsági forgalomban az éjjeli szolgálatot tartó városok között esti 6 órától reggel 9 óráig bárki 30 százalékkal olcsóbban beszélgethet. Nagyon könnyen lehet még az, ha a IV. és V. zóna közé egy fokozatot még beállítani. Így 300 kmtr távolságra I kor. 50 fillér díjért lehetne beszélni. Ugyanezt a díjtételt megtaláljuk a külföldi államoknál is.

— **Mestertanfolyam asztalosok részére.** A kereskedelemügyi miniszter f. 1909 október hó 4-én kezdődő 8 hétig tartó mestertanfolyamot rendez az újpesti állami faipari szakiskolában asztalosmesterek s segédek részére. E tanfolyamra jelentkezők jó kiképzésben részesülnek a műhely- és szakrajzban, valamint a könyvvitelben, üzleti levelezésben és költségvetésben. Műizlésük fejlesztése mellett elsajátítják az asztalos ipar legmodernebb vívmányait. A jelentkezők: mesterek érdem szerint heti 18—24, segédek érdem szerint heti 12—15—18 koronáig terjedő ösztöndíjban részesülnek. Jelentkezések iparigazolvánnyal, segédek munkakönyvvvel vagy azt helyettesítő működési bizonyítvánnyal, születési bizonyítvánnyal s esetleg ipariskolai bizonyítványaikkal felszerelt bélyegtelen kérvények f. évi szeptember 15-ig az állami faipari szakiskola igazgatóságához Újpest, Árpád-ut 121. szám intézendők. E hírrel kapcsolatban megemlítjük, hogy ezelőtt 2 évvel Hevesi Menyhért helybeli asztalosmester is részt vett ilyen mestertanfolyamon, ahol modern bútorok és épületmunkák készítésében tökéletes kiképzést nyert s a mestertanfolyamot kitűnő sikerrel végezte be.

— **Vándorló golyók.** Ritkán észlelhető jelenségnek lehetnek tanui azok, akik hétfőn délután néha felpillantotak a felhők közé. Megláták a vidék temérdek golyóinak utrakelését. A hosszú-csőrű, piros lábú vándormadarak sok ezret kitevő két csapatja éppen községünk fölött találkozott s itt összekeveredvén, folytatták útjukat a mesze dél, és téli lakhelyük felé. Úgy látszik, már a fecskék is szervezkednek a vándorútra. Mindez azt jelenti, hogy itt az ősz, a hervadás és enyészet évadja, melynek nyomában ott lappang a szegény emberek réme: a zuzmarás tél.

— **Vér a tanyákon.** Szabó Mihály felsőpusztaszeri gazdát szombatrol vasárnapra virradó éjjel agyonverték a kisteleki országúton. A véres bűntény, melyről Kistelek község előljárósága nyomában, ahogy tudomására jutott, hivatalos jelentést tett a szegedi ügyészségnek, valószínűleg korcsmai verekedésből eredt. A kisteleki csendőrség nyomozza a tettest. Szegedről Magay Lajos vizsgálóbíró kiutazott a helyszínére a vizsgálatot megtartani. — Kisteleken is véres bűntény történt. Sinka Ferenc ottani tekintélyes gazdát két ittas legény leütötte. A véres tett oka az volt, hogy Sinka nem engedte meg a legényeknek, hogy a portájára járjanak egy leánynak udvarolni. A gazda állapota életveszélyes. A merénylőket, akik megszöktek, keresi a csendőrség.

— **Helyreigazítás.** Lapunk múlt számában „Dinnyetolvaj” cím alatt azt irtuk Bába Lajosról, hogy nem elégedett meg a saját maga kapálású dinnyéjével, hanem megdézsmálta mások dinnyéjét is. A sebtiben kapott információ — mint később megtudtuk — tévedésen alapult s önként érhető, hogy abban a formában közleményünk sem felelt meg a valóságnak. E tévedés azonban — és ezt nyomatékkal jelentjük ki, — teljesen nélkülözi a célzatosságot, annál kevésbbé a rosszakaratot és hogy mégis megtörtént, annak egy kis szócska kimaradása

szolgált okul. Mert a valóság az, hogy Bába Lajos polgártársunk kis leánya nyult hozzá a dinnyéhez, jöllehet inkább tudatlanságból, mint rossz szándékból. Bába Lajos, az apa, hogy a kis kellemetlenséget elkerülje, legott ki is egyezett a magát károsultnak tartó gazdával. Ezzel az ügy be is lett volna fejezve, ha ellenőrizhetetlen téves információk alapján mi szóvá nem tesszük. Nagyon természetes, hogy hibánkat, amely a „kis leánya” szó kimaradásával támadt, most a legnagyobb készséggel kireparáljuk s meggyőződésünk alapján kijelentjük, hogy Bába Lajos teljesen ártatlan a dinnyék dézsmálásában.

— **Betiltott bálak.** A múlt vasárnap este Dobos István vendéglőjében bál volt, mely verekedéssel végződött. A járási főszolgabíró értesülvén az esetről, Mindszent község területén a folyó évre betiltotta a táncmulatságokat.

— **Figyelmeztetés.** A Mindszenti Önkéntes Tüzoltóegylet működő tagjai elméletivel egybekötött szorgyagkorlatát a mai napon délután 3 órakor tartják a szertár mellett, mely alkalomra ezután is meghívja a parancsnokság. E hírrel kapcsolatban megemlítjük, hogy három működő tag állása üresedésben van. A belépni óhajtók ebbeli szándékukat Vitos János parancsnoknál bejelenthetik, ahol bővebb információban részesülnek.

— **Jószágdíjazás Szentesen.** A csongrád-vármegyei gazdasági egyesület által augusztus 29-én Szentesen tartott szarvasmarhadíjazás, a bejelentett jószág számát tekintve, nem járt azzal az eredménnyel, mint az előző években, amennyiben jelentékenyen kisebb volt a bejelentett jószágok száma. Minőség tekintetében azonban ez a jószágdíjazás igen jó sikerűek mondható és a bírálóbizottság, melynek tagjai közt volt Bagary Kálmán állattenyésztési kerületi felügyelő is, a kitűzött díjakat mind kiadhatta, sőt a pirostarka üszök között a kitűzöttnél több díjat is osztott ki. Díjakat nyertek: Importált tehének után Joó Béla 40, Kölber Ferenc 30 koronát: itt az első díjat nem adták ki senkinek. Belföldi teheneknél: Kiss János 60, Szegi József 40, Mozsik Lajos 20, Szijjártó Sz. József és Károlyi József 20—20 koronát. Pirostarka üszök után: Ifj. Vecseri Lajos 60, Kölber Ferenc 40, Aradi Lajos 40, Szegi József 30, Tóth Lajos 30, Rablóck Pál 30, Vecseri Lajos 25, Téli Ferenc 25 és Joó Károly 20 koronát. Magyar fajta üszök után, hol az első díjat szintén nem adták ki: Ifj. Kürti Ferenc 40 és Piti Lajos 20 koronát. Bikaborjú után pedig Kölber Ferenc 20 koronát.

— **A vármegye humoristája.** Komáromból írják: Nagy rémületet kelt egy ismeretlennek az eljárása, hogy a vármegye különböző városai-ban lakó polgárok nevében azok teljes nevének és címének jelzésével kishirdetéseket tesz közzé a fővárosi lapokban. Így nemrégiben egy öreg komárommegyei református lelkész nevében azt hirdette, hogy óriási birtokot örökölt, szüksége van hat gazdatisztra, a kiket évi 4000 korona fizetéssel alkalmazna nagy mellékjövedelemmel. A zsiros állásra természetesen tömegesen jöttek személyesen ajánlkozni s mikor a lelkész felvilágosította őket a hirdetés valótlán voltáról, botrányos jeleneteket csaptak. Egy másik komárommegyei ref. lelkész nevében gazdasszonyokat, házvezetőket, szakácsnókat keresett fényes feltételekkel és azzal az ígérettel, hogy a személyesen jelentkezőknek az uti költséget visszatéríti. Más alkalommal ismét egy megyebeli tanítónóról azt hirdette, hogy 5 millió koronát örökölt és keres egy daliás katonatisztet férjül. A tanítónő természetesen rengeteg levélbeli ajánlatot kapott. A rendőrség most nagymérvű nyomozást indított meg, hogy a tettest megtalálja.

— **Nemességi ügyekben,** ugymint: a cs. és kir. kamarási (aranykulcsos) méltóság, a soverain Máltai Lovagrend, a magas Német Lovagrend elnyeréséhez, nemkülömben a cs és kir. Csillagkeresztes hölgyrend, nemes hölgyalapítványokhoz szükséges ősfák összeállítása ügyében, valamint régi nemességek, előnevek és címerek igazolási ügyeiben szívesen ad szakzerű felvilágosítást lovag Tichtl Károly genealógus, a

berlini „herold“ rendes tagja, Budapest, Baross-u. 32, aki ezen a téren szaktekintély. Lovag Marcianyi Györgynek „A nemességről“ írt munkájához is ő adta a vezérfonalat.

— **Olcsó földek.** Pestmegyében egy nagy birtok parcellázása most kezdődött meg. A föld kintinó szántó és legelő, teljesen sík. Ára 1200 öles holdanként 400 korona, kedvező fizetési feltételek mellett. Vevők forduljanak a parcellázóhoz: Külbeck Ágoston, Budapest, Podmanicky-u. 27. Közvetítők jutalomban részesülnek. Ugyanott van még több kisebb-nagyobb birtok eladásra előjegyezve. Földbirtokokra jelzálogkölcsönök folyosíthatnak 4 százalékos kamat alapon. Kerestetnek nagyobb erdők és bányák.

A tiszántuli járás főszolgabírájától.

2180/1909. szám.

Hirdetmény.

Csongrádvármegye tiszántuli járásához tartozó Szegvár községben ujonnan szervezett **községi második orvosi állásra** pályázatot nyitok s felhívom mindazokat, akik ezen évi 1400 korona törzsfizetéssel és 5 szobából s megfelelő mellékhelyiségekből álló természetbeni lakással javadalmazott állást elnyerni szándékoznak, hogy az 1908. évi XXXVIII. t.-c. 7. §-ában körülírt képesítésüket s eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal fölszerelt pályázati kérvényeiket hozzám **folyó hó 25-ig** bezárólag nyújtsák be.

Később érkező, vagy kellőleg föl nem szerelt kérvényeket nem veszek figyelembe.

A választás megejtése iránt a pályázati kérvények beérkezése után fogok intézkedni.

Mindszent, 1909. szeptember 4.

TARY ISTVÁN,
főszolgabíró.

Arlejtési hirdetmény.

A Mindszent-alyói hitbizományi uradalom területén a **Pusztaszeri erdei és Irma-majori két-két hüvelyk átmérőjű, bedugult ártézi kutak felújítására** ezennel nyilvános zárt ajánlati versenyt hirdetek.

E munkálatok külön-külön is kiadatnak, de együttesen is tehető reájuk ajánlat.

Részt vehet a pályázatban mindenki, aki ezen munkákban való jártasságát elfogadható okmányokkal igazolja.

Az ajánlatoknak tartalmazniuk kell azon kijelentést, hogy pályázók a végrehajtandó munkák föltételeit ismerik.

Az uradalom a beérkező ajánlatok közül szabadon választhat, esetleg azokat teljesen visszautasíthatja.

A kellően lezárt ajánlatok az ajánlati összegek 5 százalékának megfelelő bánatpénzzel, készpénzben, avagy a föltételekben megjelölt értékpapírokban f. évi **szeptember hó 7-ikén d. e. 8 óráig** Csongrád-Sándorfalván az uradalmi számvevőséghez benyújtandók, ahol azok ugyanazon napon d. e. 9 órakor fognak nyilvánosan fölbontatni.

Későn érkező, hiányosan fölszerelt avagy utóajánlatok kizártnak a versenyből.

Ajánlattevők ajánlataikkal 14 napig maradnak kötelezettségben.

Vállalati föltételek és egyéb, a kutakra vonatkozó adatok megszerelhetők az uradalom mérnöki hivatalában Mindszentben, a hivatalos órák alatt.

Kelt Csongrád-Sándorfalva, 1909. évi augusztus hó 19-én.

Novák József
urad. igazgató.

Meghívó

„ÖSSZETARTÁS SZÖVETKEZET“ f. a. **1909. évi szeptember 12-én d. u. 3 órakor** (vagy ha akkor határozatképes nem volna, úgy tekintet nélkül a megjelent tagok számára) 1909. évi szeptember hó 19-én d. u. 3 órakor saját helyiségében tartandó

Rendkívüli közgyűlésére.

NAPIREND:

- 1) Mult közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítése.
- 2) A befolyó pénzek elhelyezése iránti határozat.
- 3) Késedelmes tagdíjak iránti intézkedés.
- 4) Indítványok.

Összetartás Szövetkezet
főlszámolás alatt.

Használt nádszékek

igen jutányos áron eladók Goldner Ödön vendéglősnél, Mindszentben. —2

Értesítés.

Tisztelettel értesitem Mindszent község közönségét, hogy üzletemben **ötött mésznek métermázsája 1 kor. 20 fill., vágott tűzifa, jó száraz, métermázsánként 2 kor. 60 fillérért kapható.** Ötven kilogramm vételnél díjmentesen házhoz szállítom. Tisztelettel Robicsek Mór, kereskedő.

Eladó ház.

Főtéren levő 4. szám alatti házam, mivel gazdálkodást akarok folytatni, szabadkézből örök áron eladó. Érdeklődőknek szívesen nyújt bővebb felvilágosítást a tulajdonos: Braun Eberhard cipésmester Mindszentben. —1

Üvegfestészet

nem minden házban látható, mert óriási költségbe kerül. Ujabban azonban olyan átlátszó, zselatinszerű anyagot találtak fel és hoztak piacra, melylyel teljesen pótolható a drága üvegfestési munka. Ezen vékony, de igen erős iveket aztán a sokszorosító-ipar segítségével rendkívül csinos, izléses és modern mintákkal festik be s használatban a lehető **legpompásabb színhatások** érthetők el vele.

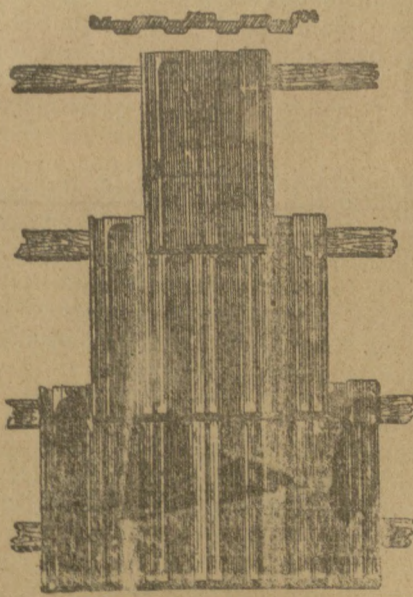
Gyönyörű disze szobának, folyosónak egyaránt! Olcsóbb, mint a legsilányabb függöny.

Az üvegre való felhuzása rendkívül egyszerű, alig néhány percet igényel. Nem kell hozzá ragasztóanyag sem, mert egyszerű gyöngéd nedvesítés által oly erősen odatapad az üveghez, hogy az többé le nem mosható. **Örökös és a valódi üvegfestéstől nem lehet megkülönböztetni.**

Az üvegtáblák a kép veszélyeztetése nélkül bátran tisztíthatók.

Ára oly csekély (méterenként 40 fillértől 1 koronáig), hogy azt bárki, még a legszerényebb sorban levők is, könnyen beszerezhetik.

Kapható a legkülönfélébb mintákban **Horváth Antal papirkereskedésében, Mindszentben.** Vidékre minták bérmentve küldetnek.

BOHN kikindai cserepe.

Saját érdekében

csak **BOHN**-féle

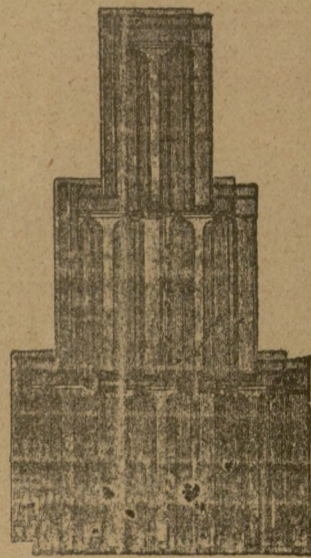
nagykikindai és zombolyai cserepet fogadjon el és utasítson vissza más silány minőségű cserepet, mert

csak a **BOHN**-féle

cserep jutányos, szép és szakszerű fedőanyag.

Tessék mintát és árjegyzéket kérni. —19

BOHN-CSERÉPGYÁR, ZSOMBOLYA.

BOHN zombolyai cserepe.